

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 426/2020
10.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ђорђа Бокшана и браниоца окривљеног ББ - адвоката Мине Миљковић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К.бр.3/18 од 24.04.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 533/19 од 04.02.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.06.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ђорђа Бокшана и браниоца окривљеног ББ - адвоката Мине Миљковић, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Крушевцу К.бр.3/18 од 24.04.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 533/19 од 04.02.2020. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу К.бр.3/18 од 24.04.2019. године окривљени АА и ББ су оглашени кривим и то окривљени АА због извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, а окривљени ББ због извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, па су осуђени и то окривљени АА на казну затвора у трајању од 2 (две) године, а окривљени ББ на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и на новчану казну у одређеном износу од 200.000,00 (двестахиљада) динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца по правноснажности пресуде, а уколико то не учини иста ће бити замењена казном затвора тако што ће се за започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 1 дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од 6 месеци.

Истом пресудом према окривљеном АА је изречена мера безбедности одузимање предмета и то тако што се од окривљеног трајно одузима једна полуаутоматска снајперска пушка „...“, калибра 7,9 x 57 мм, фабричког броја ..., са оптичким нишаном „...“, марке „...“, број ..., са носачем броја ..., као и пиштољ марке „...“, калибра 9 мм (фабричког броја који је механички уништен), а који предмети су привремено одузети по потврди о привремено одузетим предметима ПУ Крушевац број 73/14 од 20.09.2014. године и по правноснажности одлуке са одузетим предметима ће се поступити у складу са одредбама Закона о извршењу кривичних санкција. Одређено је да трошкове кривичног поступка сnose окривљени АА и ББ, а о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 533/19 од 04.02.2020. године делимично су усвојене жалбе окривљеног ББ и бранилаца окривљеног АА, па је преиначена пресуда Вишег суда у Крушевцу К.бр.3/18 од 24.04.2019. године у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљеног АА због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ и окривљеног ББ због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, за која кривична дела су оглашени кривим првостепеном пресудом, осудио и то окривљеног АА на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 2 (два) месеца, а окривљеног ББ на казну затвора у трајању од 1 (једне) године коју му је задржао као правилну и одредио да ће се иста извршити у просторијама у којима окривљени ББ станује у ... у улици ..., без примене мере електронског надзора, а које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, с тим што ако окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора, а окривљеног ББ је истовремено осудио и на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 (стохиљада) динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца, а уколико то не учини иста ће бити замењена казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док су у преосталом делу жалбе окривљеног ББ и бранилаца окривљеног АА, као и у целости жалба Вишег јавног тужиоца у Крушевцу, одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног АА - адвокат Ђорђе Бокшан, због повреда закона из члана 68. став 1. тачка 10) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреда одредаба члана 33. став 5. Устава Републике Србије и члана 6. став 3. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, са предлогом да Врховни касациони суд уважи поднети захтев, те да укине пресуде Вишег суда у Крушевцу К.бр.3/18 од 24.04.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 533/19 од 04.02.2020. године и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног ББ - адвокат Мина Миљковић, због повреда закона из члана 68. став 1. тачка 10) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреде одредбе члана 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да укине

пресуде Вишег суда у Крушевцу К.бр.3/18 од 24.04.2019. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 533/19 од 04.02.2020. године.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених су неосновани у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљених АА и ББ у поднетим захтевима истичу да се побијане правноснажне пресуде искључиво заснивају на доказима на којима се по одредбама ЗКП не могу заснивати и то на записницима о саслушању саоптуженог ВВ пред овлашћеним полицијским службеницима КУ.30/15 од 10.02.2015. године и пред јавним тужиоцем КТ.бр.595/2015 од 14.12.2016. године, односно на његовим исказима датим на тим записницима, а без којих незаконитих доказа по ставу бранилаца не би била донета осуђујућа пресуда. Као разлог због којег од стране суда нису могли бити прочитани наведени записници о саслушању саоптуженог ВВ, према коме је поступак правноснажно окончан доношењем пресуде на основу споразума о признању кривичног дела, браниоци окривљених истичу да приликом испитивања саоптуженог ВВ у полицији и пред јавним тужиоцем нису били присутни окривљени АА и ББ, а ни њихови браниоци, због чега се одбрана противила читању наведених записника о саслушању саоптуженог ВВ на главном претресу и инсистирала да се он непосредно испита на главном претресу у присуству окривљених и њихових бранилаца.

Поред тога, бранилац окривљеног АА као незаконите доказе на којима је суд засновао побијану правноснажну пресуду наводи и споразум о признању кривичног дела закључен између Вишег јавног тужиоца у Крушевцу и окривљеног ВВ СК.бр.10/18 од 05.04.2018. године и пресуду Вишег суда у Крушевцу Спк.бр.11/18 од 05.04.2018. године донету на основу овог споразума о признању кривичног дела. Као разлог због којег суд није могао извести као доказ, односно прочитати наведени споразум о признању кривичног дела и наведену правноснажну пресуду Вишег суда у Крушевцу донету на основу тог споразума, бранилац окривљеног истиче да ове исправе имају дејство „inter partes“ и стога се не могу користити као доказ у кривичном поступку у односу на друге окривљене који нису закључили такав споразум, а против којих се води поступак поводом истог догађаја, конкретно никако се не могу користити у односу на окривљеног АА који није учествовао у поступку доношења наведеног споразума и пресуде који се односе искључиво на правноснажно осуђеног ВВ.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Ово са разлога јер одредба члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП омогућава суду да на главном претресу, и без сагласности странака, изведе доказ и то путем вршења увида или читања садржине записника о исказу саоптуженог према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом. Упознавањем на главном претресу одржаном дана 20.03.2019. године са садржином записника о исказима саоптуженог ВВ које је он дао пред овлашћеним полицијским службеницима МУП-а РС ДП УКП СБПОК дана 10.02.2015. године под бројем КУ.30/15 и пред Основним јавним тужиоцем у Крушевцу дана 14.12.2016. године под бројем КТ.бр.595/2015 и то вршењем увида у наведене записнике и њиховим читањем, уместо непосредног испитивања саоптуженог ВВ на главном претресу, суд је поступио у свему законито, сагласно процесној одредби члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП. Следствено наведеном, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказ на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, те да стога није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју браниоци окривљених неосновано указују у поднетим захтевима за заштиту законитости.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у делу у којем истиче да суд није могао засновати побијане правноснажне пресуде на пресуди Вишег суда у Крушевцу Спк.бр.11/18 од 05.04.2018. године, која је донета на основу споразума о признању кривичног дела закљученог између Вишег јавног тужиоца у Крушевцу и окривљеног ВВ. Ово са разлога јер је наведена пресуда донета у законитом поступку од стране надлежног суда, а након оцене свих услова из члана 317. ЗКП којима се суд руководио приликом доношења наведене пресуде, при чему одредбе чланова 405. и 406. ЗКП омогућавају суду да на главном претресу изведе доказе путем вршења увида или читања садржине писмена и снимака, односно записника о исказима. Упознавањем са садржином напред наведене правноснажне пресуде, суд је поступио у свему законито, сагласно наведеним процесним одредбама, те је извео дозвољен доказ упознавањем на главном претресу са садржином исправе - правноснажне пресуде донете против другог окривљеног на основу споразума о признању кривичног дела. Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказ на коме се по одредбама ЗКП пресуда може заснивати, те да стога ни у овом делу није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Осим тога, како из побијаних пресуда, као и из списка предмета произилази да, иако је првостепени суд у конкретном случају у току доказног поступка извршио увид у споразум о признању кривичног дела закључен између Вишег јавног тужиоца у Крушевцу и окривљеног ВВ СК.бр.10/18 од 05.04.2018. године, на том доказу није засновао побијану правноснажну пресуду, већ је правноснажна пресуда заснована на исказима саоптуженог ВВ које је он дао пред овлашћеним полицијским службеницима МУП-а РС ДП УКП СБПОК дана 10.02.2015. године на записнику под бројем КУ.30/15 и пред Основним јавним тужиоцем у Крушевцу дана 14.12.2016. године на записнику под бројем КТ.бр.595/2015, а који докази и по начину прибављања и по својој садржини представљају законите доказе на којима се пресуда може заснивати, а поред тога правноснажна пресуда је заснована и на писаним доказима који се налазе у списима предмета, тако да су и у овом делу неосновани наводи браниоца окривљеног АА.

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ су у осталом делу одбачени.

Наиме, браниоци окривљених у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог подношења истих, наводе повреду одредбе члана 68. став 1. тачка 10) ЗКП, истицањем да је окривљенима повређено право на одбрану, обзиром да им је ускраћена могућност да се изјасне о свим чињеницама и доказима који их терете, да износе чињенице и доказе у своју корист, те да испитују сведоке оптужбе и да захтевају да се под истим условима као сведоци оптужбе у њиховом присуству испитају сведоци одбране. Поред тога, бранилац окривљеног ББ у поднетом захтеву истиче и да је суд ради правилног и потпуног разјашњења чињеничног стања требало да одреди ДНК-а вештачење на предметном оружју, а не да одбије овај доказни предлог одбране, као и да осим исказа саокривљеног ВВ нема ниједног другог доказа који указује да је окривљени ББ извршио предметно кривично дело, обзиром да сви остали изведени докази потврђују одбрану окривљеног који је негирао извршење кривичног дела, а који наводи браниоца окривљеног, по налажењу овога суда, у битном представљају оспоравање утврђеног чињеничног стања у правноснажним одлукама и указивање на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним пресудама.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да браниоци окривљених у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побијају због повреде одредбе члана 68. став 1. тачка 10) ЗКП, а бранилац окривљеног ББ и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима и њиховим браниоцима због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтеве бранилаца окривљених оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује и на повреду одредаба члана 33. став 5. Устава Републике Србије и члана 6. став 3. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, истицањем да је суд одбијањем доказног предлога одбране за непосредно испитивање ВВ у својству сведока на главном претресу прекршио право окривљеног да тестира доказе оптужбе, односно да непосредно поставља питања овом сведоку и да се пред судом суочава са њим. Бранилац окривљеног ББ у захтеву указује и на повреду одредаба члана 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, истицањем да је окривљеном повређено право на правично суђење, а које између осталог подразумева и његово право да од суда добије образложену одлуку.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносиоци захтева за заштиту законитости уз захтеве нису доставили одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни касациони суд нашао да у погледу ових повреда захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених

немају прописан садржај, па је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у овом делу захтеве одбацио.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ђорђа Бокшана и браниоца окривљеног ББ - адвоката Мине Миљковић, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтеве бранилаца окривљених у односу на наведену повреду одбио као неосноване, док је у осталом делу захтеве одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић